

Tsüklosporiin A (B-CyA)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Tsüklosporiin A (CyA) on 11-st aminohappest koosnev tsükliiline polüpeptiid, mis oma kliiniliselt toimelt on immunosupressiivsete omadustega ja on kasutusel mitmete organite (neer, maks, süda, kops, pankreas), samuti luuüdi siirdamise järel transplantaadi äratõukereaktsiooni vältimiseks.

CyA manustamine toimub enamasti suukaudselt. Biosaadavus suukaudsel manustamisel on 20–50%. Kontsentratsiooni maksimum veres saabub 1–2 tunniga.

Tsüklosporiin kontsentreerub põhiliselt erütrotsüütidesse, plasmas on ravim 90% ulatuses seotud valguga, eelkõige lipoproteiinidega.

Ravim metaboliseerub paljudeks metaboliitideks, millest mõnel on nõrgad immunosupressiivsed omadused. CyA eritub peamiselt sapi kaudu, vaid 6% doosist eritub uriiniga.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovivõtu ajastus:

- 1) 12 tundi pärast ravimiannust (baaskontsentratsioon);
- 2) 2 tundi pärast ravimiannust (tippkontsentratsioon).

Katsuti	K2E/K3E-katsuti (lilla kork)
Säilivus	Veri toatemperatuuril viis päeva, +4 °C üks nädal, -20 °C kuus kuud

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: elektrokemoluminestsents-immuunmeetod (ECLIA)

Referentsväärtused

CyA terapeutiline kontsentratsioon veres sõltub siirdatud organist, individuaalsest tundlikkusest immunosupressiivse ja toksilise efekti suhtes, siirdamisest möödunud ajast, teiste immunosupressantide samaaegsest kasutamisest, proovivõtu ajastusest.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Siirdatud organitega patsientide ravi monitoorimine optimaalse annuse leidmiseks ja ravimi kumulatsiooni vältimiseks.

Kuna CyA biosaadavus on indiviiditi varieeruv, siis ei pruugi korrelatsioon ravimi doosi ja vere CyA kontsentratsiooni olla hea, küll aga on vere CyA kontsentratsioon korrelatsioonis immuunsupressiooni astme ja toksilisusega. Madal CyA tase veres võib põhjustada siirdatud organi äratõuke, CyA toksiline tase põhjustab neeru- ja maksakahjustust ning teisi komplikatsioone.